

Miljø- og Fødevareministeriet
Miljøstyrelsen

Pesticiders skæbne i miljøet

16. Januar 2019

Kontorchef Mette Hyldebrandt-Larsen
Miljøstyrelsen

Disposition

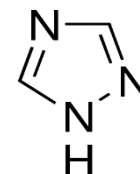
- Baggrund for dagens tema
- Godkendelsesordningen for pesticider – skærpedelser gennem tiden
- Grænseværdier / kravværdier – vurdering ift. grundvand
- Varlingssystem for udvaskning af pesticider til grundvand – VAP

Baggrund for dagens tema

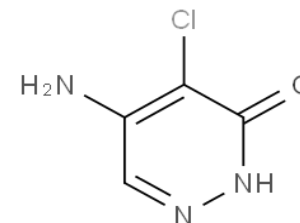
1,2,4-triazol

Reguleret 2014/2015

Chloridazon

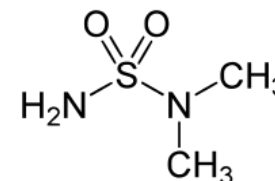
Godkendt 1964 Forbudt 1996

N,N-Dimethylsulfamid

Dichlofluanid Godkendt 1966 Forbudt 1999

Tolyfluanid Godkendt 1973 Forbudt 2007

Hvorfor dukker der gamle pesticider op lige nu?

Fordi vi analyserer for dem i grundvand og drikkevand!

Skærpelse af krav til godkendelse af pesticider gennem tiden

1945+: Pesticider vinder øget indpas i landbruget

1961: Giftnævnet klassificerer pesticider mht. mennesker og husdyr

1980: Kemikalieloven fastsætter miljøkrav

1987: Krav om revurdering af tidligere klassificerede midler – men ikke mulighed for forbud

1994: Mulighed for forbud

1994-95: De første forbud træder i kraft: Atrazin og 6 andre

1990'erne: Pesticiddirektivet udarbejdes

1999: VAP startes op, testresultater fra 2001/2002 og frem

2002: EFSA opbygges, kompetencen øges

2009: Pesticidforordningen (1107/2009) træder i kraft

Datakrav, vurderingsprincipper og håndhævelse styrkes fortløbende

Større risiko for at finde ældre stoffer i grundvandet end stoffer der er godkendt i dag

Grænseværdier / kravværdier – fortolkning

Kravværdien er 0,1 µg/L – fastlagt ud fra forsigtighedsprincippet, ikke en sundhedsmæssig vurdering.

Grænseværdien kan sættes lavere om nødvendigt ift. sundhed.

Godkendelse ud fra dansk modellering:

Max et overskridende år ud af 20 år (EU 5 år)

I praksis godkendes nogle stoffer tæt på grænsen

Godkendelser testes i VAP ved indikation på høj mobilitet

VAP => screening eller test i GRUMO, BK, regulering eller forbud

Varslingssystem for udvaskning af pesticider til grundvand, VAP

VAP markerne er realistiske worst case scenarier for udvaskning på repræsentative jordtyper og klimatiske forhold i jordbruget

VAPs resultater gælder ikke jorder – eller situationer – der er mere sårbare end VAP markerne, fx særligt følsomme områder, BNBO og punktkilder

Fund i VAP kan føre til forbud eller restriktioner i anvendelsen, fx metalaxyl metribuzin og bifenox

STATUS – Screening i grundvand, fund i drikkevand

29. okt. 2018, 1,2,4-triazol dog 16. jan 2018

<u>Grundvand</u>	Antal indtag	Fund i alt	Fund over 0,1 µg/l
Desphenyl-chloridazon	386	133 34 %	75 19 %
Methyl-desphenyl-chloridazon	377	74 20 %	25 6,6 %
1,2,4-triazol	148	48 32 %	2 1,4 %

<u>Drikkevand</u>	Antal boringer	Fund i alt	Fund over 0,1 µg/l
Desphenyl-chloridazon	2456	571 23 %	204 8,3 %
Methyl-desphenyl-chloridazon	2174	123 5,7 %	18 0,8 %

Vandpanelets arbejde

Anbefalinger fra Vandpanelet til miljø- og fødevareministeren:

- **Ny procedure for udvælgelse af stoffer til screening, overvågning og boringskontrol – tættere inddragelse af interessenter**
- **Screening og overvågning for (betydeligt) flere stoffer end hidtil**
- **Yderligere vejledning til kommunerne**
  - **Ved fund**
  - **Om at skræddersy egen overvågning baseret på lokale forhold**

Tillægsaftale til aftalen om pesticidstrategi

- Der skal screenes for væsentligt flere pesticider i grundvandsovervågningen. Der iværksættes derfor massescreening af grundvand i 2019. Der afsættes samlet 9 mio.kr. om året i perioden 2019-2022 til formålet
- Proceduren for udvælgelse af stoffer til grundvandsovervågningen og til vandselskabernes boringskontrol styrkes
- Pesticidarbejdsgruppen under Vandpanelet gøres til et permanent forum, der skal komme med input til prioritering inden for de afsatte ressourcer til screening